30 lat Praskiego Kwartetu Gitarowego

Praski Kwartet Gitarowy jest jednym z najbardziej cenionych zespołów na całym świecie. Obecnie świętuje 30-lecie swojej działalności artystycznej. W związku z tym Katarina Wieczoreková zadała kilka pytań założycielowi oraz prowadzącemu zespół, Markovi Velemínskiemu.

Katarina Wieczoreková: W jakich okolicznościach powstał Praski Kwartet Gitarowy? Czy założenie zespołu sięga czasów Twoich studiów w konserwatorium?

Marek Velemínsky: W czasie nauki w konserwatorium często grywaliśmy z kolegami w kwartetach. Tak bardzo mnie to oczarowało, że od razu wiedziałem, iż pragnę robić coś takiego po studiach. Jednak znalezienie przyjaznych dusz, które pomogłyby mi ten plan urzeczywistnić, nie było takie proste. Wtedy gitarzystom (tak jak i dzisiaj) marzyła się kariera solowa, toteż pierwsze próby założenia kwartetu zakończyły się fiaskiem. Wreszcie podczas ostatnich lat studiów w klasie profesora Jiří Jirmala został utworzony na potrzeby koncertu klasowego kwartet, który okazał się później fundamentem przyszłego PGQ. Pierwszy skład nie wytrzymał zbyt długo, ale najważniejsze, że już istnieliśmy.

Zdradź proszę tajemnicę Waszej długotrwałej działalności.

Zespół działa tak długo prawdopodobnie dlatego, że wraz z Václavem Kučerą się nie poddajemy. Poza tym nawet po 30 latach cały czas nas cieszy gra w zespole, no i jesteśmy w stanie sporo dla tego poświęcić. Możemy to samo powiedzieć także o naszych młodszych kolegach. Przeżyliśmy już kilka zmian w składzie zespołu, a młoda krew zawsze przynosi świeżość i nową energię. Właśnie przeżywamy kolejną zmianę w składzie, więc można powiedzieć, że znowu jesteśmy nieco młodsi.

Jakie cechy powinien mieć prowadzący tak wspaniały zespół, jakim jest wasz Kwartet?

Cóż, naprawdę nie mam pojęcia. Natomiast jestem przekonany, że wszystkie te, których mi brakuje.

Opowiedz coś o wyborze repertuaru. Wiemy, że większość utworów sam opracowujesz dla Kwartetu. Co Cię inspiruje?

Zawsze bardzo się cieszymy, gdy ktoś napisze dla nas nową kompozycję. Poza tym wybieramy także inne utwory oryginalnie napisane na kwartet. Natomiast trzeba zauważyć, że nie wszystko pasuje do naszego zespołu. Wszyscy musimy zgodnie podjąć decyzję, kiedy wybieramy program, a czasami bywa to trudne. Zdarza się, że każdy z nas musi czasami ustąpić, ale przecież nie mogę od nikogo wymagać, by grał coś, co mu się nie podoba. Najważniejsze pozycje w naszym repertuarze zajmują transkrypcje muzyki, która przeszła już próbę czasu. Pozostali koledzy również się do tego przyczynili, jednak większość aranżacji zrobiłem ja. Słucham dużo muzyki napisanej na inne instrumenty, a kiedy coś wpadnie mi w ucho i potrafię wyobrazić to sobie w wersji na kwartet gitarowy, po prostu opracowuję materiał.

Zebranie w jednym czasie czterech artystów i pedagogów jest nie lada wyzwaniem. Jak organizujecie sobie czas prób?

Każdy z nas ma bardzo napięty grafik, toteż zgranie się wymaga od każdego dobrych chęci do współpracy oraz umiejętności dostosowania się do innych. Jednak większość naszych prób odbywa się w weekendy. Kiedy rozczytujemy nowy utwór, na pierwszej próbie ustalamy palcowanie, frazowanie, artykulację, tempo itp., a na następnych wszystko ze sobą łączymy i dopracowujemy.

Przedstaw nam, proszę, ilość nagranych przez Was płyt oraz zarejestrowany na nich repertuar.

Nagraliśmy pięć płyt, ale także dokonaliśmy wielu nagrań dla radia, gdzie wykonywaliśmy głównie muzykę współczesną. Planujemy na przyszły rok nagranie kolejnej płyty, ale na razie nie zdradzę, co na niej będzie.

Brzmienie Waszego zespołu jest godne podziwu. Czy to wyłącznie zasługa gitar, których używacie? Na jakich instrumentach gracie obecnie?

Gramy na Ramirezie i na gitarach czeskiego lutnika Petra Matouška. To jego 7-strunową gitarę ma kolega Patrick Vacík, która już od jakiegoś czasu wzbogaca naszą skalę o niższe dźwięki basowe. Z biegiem czasu często zmienialiśmy gitary, więc efektu jednolitego brzmienia naszego zespołu nie można przypisywać tylko im. Przywiązujemy do tego wielką uwagę, więc bardzo nas cieszy, że to słychać.

Czym w najbliższej przyszłości zamierzacie zaskoczyć swoją publiczność?

Naszych słuchaczy zaskoczymy przede wszystkim nowym składem. Od października 2014 roku gra z nami wspaniały młody gitarzysta Matěj Freml.

Życzymy wielu dalszych sukcesów i kolejnych lat fantastycznego PGQ. Dziękuję za udzielenie wywiadu.

Również dziękuję i życzę wszystkiego dobrego Waszej gazecie.

Praski Kwartet Gitarowy został założony w Konserwatorium Muzycznym w Pradze w 1984 roku. Zespół szybko zdobył uznanie publiczności zarówno w Czechach, jak poza granicami tego kraju. Członkami zespołu byli i są laureaci konkursów międzynarodowych. Kwartet występował z powodzeniem na licznych festiwalach muzycznych i gitarowych w Europie, USA i na Bliskim Wschodzie. Dokonał wielu nagrań radiowych i telewizyjnych oraz ma w dotychczasowym dorobku pięć płyt.

Recenzenci są jednomyślni w swoich opiniach, podkreślając wirtuozerię poszczególnych członków kwartetu, jednorodność brzmienia i ekspresyjność wykonywanego repertuaru. Cechy te skłoniły wybitnych kompozytorów, w tym Johna Williama Duarte, Štepána Raka i Jorge Morela do napisania utworów dla kwartetu. Innym bogatym źródłem repertuaru są własne aranżacje muzyki z różnych epok i stylów.

Obecnie członkami Praskiego Kwartetu Gitarowego są: Marek Velemínský, Václav Kučera, Matěj Freml, Patrick Vacík.

www.pgq.cz

DYSKOGRAFIA PRASKIEGO KWARTETU GITAROWEGO

Villa-Lobos, Gershwin, Torroba, Morel (1991)
Panton 810993 - 2131
Heitor Villa-Lobos – Bachiana Brasileira No.1
George Gershwin – Three Preludes
Federico Moreno-Torroba – Ráfagas
Jorge Morel – Suite del Sur

Charles Bridge Variations (1991)
Bonton 710058 -2131
Michael Praetorius – Dances from Terpsichoré
Antonio Vivaldi – Concerto Op.3, No.10
Josef Mysliveček – Divertimento
Maurice Ravel – Pavane pour une infante défunte
John William Duarte – English Suite No.3
Štěpán Rak – Charles Bridge Variations

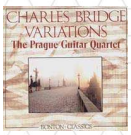

Corelli, Bach, Telemann, Vivaldi (1994)
Panton 811273 - 2131
Arcaneglo Corelli – Concerto Grosso Op.6, No.4
Jan Sebastian Bach – Suite No.2, BWV 1067
Georg Philipp Telemann – Concertos in C, G, D, A
Antonio Vivaldi – Concerto in G

Duarte, Rak (1995)
Panton 811394 - 2131
John William Duarte – Concerto Democratico,
Americana, Ballade, Little Suite No.1,
Diptych No.1
Štěpán Rak – Chimeric Prelude and Toccata,
Moods, Czech Fairy Tales, Taranto, Rumba,
Aria di Bohemia

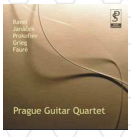

Ravel, Janáček, Prokofiev, Grieg, Fauré (2006)
Studio Principium Ps-011-2131
Maurice Ravel – Alborada del Gracioso
Leoš Janáček – On an Overgrown Path
Sergei Prokofiev – Romeo and Juliet
Edvard Grieg – Peer Gynt Suite
Gabriel Fauré – Pavane, Op.50